

1 Vedlegg - nærmere om forslaget

1.1 Innledning

I dette vedlegget til pressemelding fra Finansdepartementet 28.03.2023 om forslag til grunnrenteskatt på havbruk gjennomgår departementet de viktigste delene av forslaget.

1.2 Valg av skatteform

Departementet foreslår at grunnrenteskatten utformes som en kontantstrømskatt. Når investeringer i sjøfasen kan fradragføres umiddelbart, er det ikke behov for en friinntekt som kompenserer for nåverditapet ved avskrivninger, slik som ved periodiserte investeringsfradrag. For de skattepliktige medfører umiddelbare investeringsfradrag en likviditetsfordel. Når skatten legges på kontantstrømmen og ikke på den årlige beregnede grunnrenten, må skattesatsen holdes uendret over investeringens levetid for at skatten skal virke nøytralt.

Forslaget innebærer direkte utgiftsføring av investeringer som kun brukes i sjøfasen, se punkt 1.7.3. For øvrige inntekter og kostnader der det ikke foreslås særregulering, gjelder de alminnelige reglene om tidfesting i skatteloven. Dersom selskapet skulle gå med underskudd, foreslår departementet at negativ grunnrenteinntekt fremføres med rente til fradrag mot senere års positive grunnrenteinntekt og utbetaling ved eventuelt opphør. Med riktig rente er dette i nåverdi likeverdig med løpende utbetaling av skatteverdien av negativ grunnrenteinntekt, se nærmere omtale under punkt 1.9.

1.3 Skattesats

Departementet foreslo i høringsnotatet en effektiv grunnrenteskattesats på 40 pst. Departementet foreslår i proposisjonen at effektiv skattesats settes til 35 pst. Dette gir en formell grunnrenteskattesats på 44,9 pst., se omtale under punkt 1.4. Den effektive marginale skattesatsen på grunnrentevirksomheten, inkludert selskapsskatt, blir da 57 pst.

Departementet understreker at selv om grunnrenteskatten har som mål å sikre fellesskapet en betydelig andel av grunnrenten, er det ikke et mål om et *bestemt* årlig proveny. Tvert imot er det en tilsiktet konsekvens av grunnrenteskatten at provenyet varierer med lønnsomhet og kontantstrøm i næringen fra år til år. Provenyet vil derfor flukturere med lønnsomheten i næringen og være helt avhengig av lakseprisen og kostnadsnivået. I år med svak kontantstrøm vil fellesskapet få relativt lave skatteinntekter. Motsatt vil skatteinntektene bli høyere i år med sterk kontantstrøm.

Departementet legger til grunn at grunnrenteskatten ikke er i strid med Grunnloven § 105 eller EMK P1-1.

1.4 Samvirkning mellom selskapsskatt og grunnrenteskatt

Når deler av grunnrenten fra havbruk skal tilfalle stat og kommuner gjennom en kontantstrømskatt, er det behov for tilpasninger for å sikre god samvirkning med selskapsskatten. Grunnrenteskatten og skatt på alminnelig inntekt bør til sammen ikke føre til større vridninger enn det som allerede følger av skatt på alminnelig inntekt alene. Det foreslås en tilsvarende modell som er innført for grunnrenteskatten for vannkraft og petroleum. Med en slik sekvensiell beregning av skattene vil grunnlaget for grunnrenteskatten reduseres, og grunnrenteskattesatsen må da teknisk justeres til 44,9 pst.:

$$\frac{0,35}{(1 - 0,22)} = 0,449$$

Da holdes den samlede effektive marginale skattesatsen uendret:

$$0,22 + (1 - 0,22) \times 0,449 = 0,57$$

Denne tekniske justeringen har ingen betydning for inntekter og kostnader som behandles likt i de to skattegrunnlagene, som løpende inntekter og driftskostnader. En høyere skattesats har imidlertid betydning for investeringer som kun benyttes i grunnrentevirksomheten. Disse kommer i grunnrenteskatten til fradrag umiddelbart, mens de kommer til fradrag over tid gjennom avskrivninger i alminnelig inntekt. Ettersom en sekvensiell beregning av skattene krever en høyere grunnrenteskattesats for å gi samme effektive skattesats, får selskapene et høyere fradrag for investeringskostnaden i investeringsåret (44,9 pst. istedenfor 35 pst.). En sekvensiell løsning innebærer derfor en større grad av skatteutsettelse, der mindre grunnrenteskatt må betales i investeringsfasen, men mer skatt betales i driftsfasen.

1.5 Virkeområde

1.5.1 Avgrensning av virkeområdet

Departementet foreslår at akvakulturtillatelser for produksjon av laks, ørret og regnbueørret i sjø utgjør utgangspunktet for grunnrenteskatten på havbruk, som tillatelser med et uttalt kommersielt formål. Departementet bemerker imidlertid at det per i dag er liten til ingen produksjon av ørret i sjø. Ettersom tillatelsene som omfattes av grunnrenteskatten gis for både laks, ørret og regnbueørret, anses det likevel ikke hensiktsmessig å eksplisitt unnta ørret i skattesammenheng.

Departementet foreslår ikke nå å inkludere forsknings-, visnings- og undervisningstillatelser. Departementet avgrensner også mot stamfiskstillatelser, tillatelser til fiskepark og slaktemerd.

Utviklingstillatelser er en midlertidig ordning for tildeling av særtillatelser, og fristen for å søke gikk ut i november 2017. Enkelte søknader er fortsatt under behandling. Utviklingstillatelsene blir tildelt vederlagsfritt, men kan konverteres til ordinære, tidsubegrensede matfisktillatelser på grunnlag av søknad og mot et vederlag på 10 mill. kroner per tillatelse, jf. laksetildelingsforskriften § 6-7. Konvertering forutsetter at de målkriteriene som ble fastsatt ved tildelingen, er oppfylt. Tillatelsene innebærer derfor støtte til aktører og utvikling av prosjekter som har innovasjon og investeringer som formål.

Departementet viser til at utviklingstillatelsene som sådan i liten grad gir grunnlag for grunnrente. Tildelingen forutsetter at det foretas betydelige investeringer i innovasjon. Når utviklingstillatelsene blir konvertert til ordinære matfisktillatelser, vil disse bli omfattet av grunnrenteskatten. Departementet foreslår derfor ikke å inkludere utviklingstillatelser i grunnrenteskattepliktig virksomhet.

Det foreslås ikke å innføre grunnrenteskatt på havbasert oppdrett eller oppdrett på land.

1.5.2 Geografisk virkeområde

For personer og selskaper skattemessig hjemmehørende i utlandet foreligger det i utgangspunktet ikke beskatningshjemmel når virksomheten foregår utenfor den norske territorialgrensen til havs. For at også denne type aktivitet skulle være omfattet av skatteplikten, ble det geografiske virkeområdet i høringsnotatet foreslått å omfatte virksomhet i den økonomiske sonen og på kontinentalsokkelen.

Departementet foreslår at grunnrenteskatteplikten begrenses til de ordinære, kommersielle matfisktillatelsene i sjø, jf. punkt 1.5.1. Basert på eksisterende skatteavtaler vil Norge normalt kunne skattlegge utenlandske personer og selskap som har fast driftssted innenfor territorialgrensen. Departementet foreslår at det geografiske virkeområdet angitt i høringsnotatet justeres, slik at grunnrenteskatten har det samme geografiske virkeområdet som bestemmelsene i skatteloven for øvrig, jf. skatteloven kapittel 2 og betegnelsen «i riket».

1.5.3 Skattesubjekt

Departementet fastholder forslaget i høringsnotatet om at skattesubjektet for grunnrenteskatt på havbruk skal være innehaver av antallsbegrenset akvakulturtillatelse til matfiskoppdrett av laks, ørret og regnbueørret, men foreslår en justering i lovteksten for å tydeliggjøre sammenhengen mellom skattesubjektet og grunnrenteskattepliktige tillatelser.

Særlig om utleie av akvakulturtiltelser

I høringsnotatet ble det vist til at det etter akvakulturloven § 19 tredje ledd følger at utleie av akvakulturtiltelser ikke er tillatt. Det kan imidlertid i særlige tilfeller gjøres unntak fra forbudet mot utleie. Departementet legger til grunn at eventuelle leieavtaler etter unntaksbestemmelsen i akvakulturloven § 19 tredje ledd *ikke* vil være av en så langvarig og omfattende karakter at det er naturlig å anse leieforholdet som en kjøpsavtale i skattemessig forstand. På bakgrunn av denne vurderingen foreslår departementet at skattesubjektet for grunnrenteskatten for havbruk ved eventuell utleie av akvakulturtiltelser skal være utleieren som formelt innehar akvakulturtiltelsen.

1.5.4 Konserndefinisjon

I høringsnotatet foreslo departementet en konserndefinisjon. Formålet er å motvirke tilpasninger gjennom oppsplitting i flere selskaper for å oppnå flere bunnfradrag. Det ble også

foreslått regler på eiernivå, for eksempel slik at selskaper eid av samme person og dens nærstående, bare får ett bunnfradrag.

Departementet fastholder hovedpunktene i konserndefinisjonen i høringsforslaget, med noen justeringer. For å hindre tilpasninger til bunnfradraget gjennom strategiske eierskap eller partnerskap, aksjonæravtaler eller lignende, foreslår departementet et tillegg i konserndefinisjonen, slik at et foretak kan anses som morselskap dersom det «på grunn av avtale» har «bestemmende innflytelse» over et annet foretak.

På eiernivå foreslår departementet regler som sikrer at der en personlig eier alene eller sammen med en eller flere nærstående har bestemmende innflytelse over to eller flere foretak eller morselskap, skal også disse foretakene og deres datterselskap anses som et konsern. I forhold til høringsnotatet er nærståendedefinisjonen noe utvidet.

1.6 Inntekt

1.6.1 Fastsetting av bruttoinntekt av salg

I høringsnotatet om grunnrenteskatt på havbruk foreslo departementet, i tråd med anbefalingen fra Havbruksskatteutvalget, at det fastsettes normpriser for laks med utgangspunkt i børspriser på Nasdaq, til bruk for fastsetting av grunnrenteinntekt. For ørret og regnbueørret foreslo departementet at faktiske salgspriser skulle legges til grunn for inntektsberegningen, med de nødvendige justeringer for eventuell verdiøkning etter merdkanten.

I senere pressemelding av 18. november 2022 og svar av 5. desember 2022 til Dokument 8:38 (2022–2023) fra Stortinget ble det varslet at departementet vurderer å opprette et prisråd for havbruk etter modell fra Petroleumsprisrådet.

Departementet ser at det kan være utfordringer med forslaget i høringsnotatet om normpriser tilsvarende priser på Nasdaq-børsen og har derfor gått bort fra dette forslaget. Videre har en gått bort fra forslaget om at skatteavregningspunktet skal være etter slakting av fisken. Departementet foreslår at skatteavregningsprisen skal settes til markedsverdien ved merdkanten. Det må da justeres for eventuell verdiøkning etter merdkanten for å unngå at verdiøkning fra aktiviteter etter sjøfasen kommer til beskatning i grunnrenteskatten. Det gjelder for eksempel salgsvirksomhet, slakt, bearbeiding, transport, eventuelle finansielle prissikringskontrakter og markedsføring.

Departementet mener at flere av utfordringene ved forslaget i høringsnotatet, kan avbøtes ved å opprette et uavhengig prisråd for normering av markedsverdi av fisken på merdkanten. Et prisråd kan fastsette skatteavregningspriser for flere ulike kvaliteter av laks, og dermed gjøre skatteavregningsprisene mer nyanserte og presise. Et prisråd kan også fastsette skatteavregningspriser for ørret og regnbueørret, og dermed oppnå likebehandling av fiskeslagene. Samtidig vil et prisråd redusere muligheten for tilpasninger og redusere de administrative kostnadene for selskapene og Skatteetaten. Rådet bør få informasjon fra selskapene om alle relevante priser, salgstidspunkt, salgsvolum og kontraktsvilkår for alle salg av oppdrettsfisk, slik at skatteavregningspriser kan fastsettes på et bredt grunnlag.

Departementet vil foreslå at langsiktige fastpriskontrakter skal kunne legges til grunn i fastsettingen av grunnrenteinntekt. Fastpriskontraktene må være inngått mellom en uavhengig kjøper og skattyter eller et selskap i skattyters konsern, og ha et visst volum og varighet. Også for slike kontrakter skal skatteavregningsprisen gjenspeile markedsverdien av fisken ved merdkanten

De nærmere reglene om organiseringen av et prisråd og fastsettingen av skatteavregningspriser bør reguleres i forskrift etter først å ha vært på høring. Som omtalt i svar til Stortinget til Dokument 8:38 (2022–2023), gjelder de alminnelige reglene ved egenfastsettingen for inntektsåret 2023, og i perioden inntil et prisråd er etablert og har fastsatt skatteavregningspriser. I tilfeller der fisken ikke er solgt på merdkanten (slik at fakturert pris kan legges til grunn ved skattefastsettingen), må selskapet i slike tilfeller selv komme frem til en markedsverdi (skatteavregningspris) på merdkanten, som skal oppgis i skattemeldingen.

For å komme frem til brutto grunnrenteinntekt, må skatteavregningsprisen multipliseres med solgt volum. Prinsipielt burde salgsvolumet på merdkanten benyttes for å fastsette grunnrenteinntekten, men slaktetidspunktet er det første punktet i verdikjeden der fisken veies og kvalitetsvurderes. Av praktiske grunner foreslår departementet derfor at bruttoinntekten baseres på slaktevolumet, som normalt vil være noe lavere enn volumet ved merdkanten. Skatteavregningspunktet med denne løsningen er likevel merdkanten..

1.6.2 Samdrift og samlokalisering

Samdrift vil være regulert mellom partene ut fra en fordelingsnøkkel, for eksempel i en samarbeidsavtale.

Samlokalisering er definert i akvakulturdriftsforskriften § 4 bokstav w, og er en driftsform der to eller flere innehavere av akvakulturtilatelse har akvakulturdyr på samme lokalitet, uten at akvakulturdyrene er i sameie.

Fastsettelse av inntekt og kostnader ved samdrift og samlokalisering

Departementet viser til at det er innehaver av matfisktilatelse som er skattepliktig for grunnrenteinntekt, jf. forslag til skatteloven § 19-2. Beregningen av bunnfradraget følger innehaver av den enkelte akvakulturtilatelse, med mindre innehaver inngår i et konsernforhold. Departementet legger til grunn at eierforholdet til akvakulturtilatelsene i Akvakulturregisteret ikke endres ved samdrift og samlokalisering. Disse driftsformene vil derfor, uavhengig av kategoriseringen av selskapsform, ikke påvirke beregningen av partenes bunnfradrag.

Departementet ser ikke et behov for særregulering der samdriften oppfyller vilkårene for å utgjøre en egen virksomhet. Der samdriften utgjør et selskap med deltakerfastsetting etter skatteloven §§ 10-40 flg. plikter deltakerne å fastsette grunnrenteinntekt og underskudd etter gjeldende bestemmelser, herunder å fordele netto-resultatet på deltakerne etter deres rett til overskudd eller underskudd, jf. skatteloven § 10-41. Hvor samdriften ikke oppfyller vilkårene for å utgjøre en egen virksomhet, skal aktiviteten behandles etter reglene om sameie med skattlegging etter bruttometoden.

Departementet legger til grunn at samdriftsbrøken avtalt mellom partene er egnet til å regulere hvilken andel den enkelte innehaver av matfisktillatelse skal skattlegges for ved samdrift.

Ved samdrift vil for eksempel driftsmidlene som benyttes i virksomheten, kunne eies av deltakerne i sameie eller av de enkelte deltakerne. Fradrag for driftskostnader, driftsmidler og den skattemessige behandlingen ved realisasjon av driftsmidler vil følge de alminnelige vurderingene. Tilsvarende vil gjelde der samdriften utgjør et deltakerlignet selskap som skattlegges etter nettometoden. Kostnadene vil kunne fordeles mellom partene ut fra samdriftsbrøken eller partenes øvrige avtaleforhold.

Ved samlokalisering vil fisken i de ulike merdene (produksjonsenhetene) avgjøre hva den enkelte er eier av og følgelig er skattepliktig for, og hvilke tilhørende kostnader den enkelte har fradragsrett for. Aktørene kan også ha regulert kostnadsfordelingen nærmere i avtale. Avtalen legges til grunn så fremt den er armlengdemessig.

Inntekt og kostnader ved salg av restkapasitet

Departementet viser til at brutto inntekt skal beregnes ut fra «årlige brutto inntekter av salg av laks, ørret og regnbueørret» og til markedspris ved merdkanten. Inntekt ved salg av levende fisk mellom partene i samdriften skal også medberegnes i den grunnrenteskattepliktige inntekten. Ettersom fisken i slike tilfeller ikke har passert merdkanten, fastsettes brutto inntekt til markedsverdien av fisken på salgstidspunktet. Kostnad ved kjøp av fisk kommer til fradrag, og kjøper vil skattlegges for verdiøkning fra videre vekst frem til fisken passerer merdkanten. Løsningen sørger for at hele grunnrenteinntekten kommer til beskatning.

1.6.3 Fordeling av inntekt og kostnader ved ulike typer tillatelser

Det foreslås at grunnrenteskatten på havbruk begrenses til produksjonen av laks, ørret og regnbueørret knyttet til de ordinære, kommersielle matfisktillatelsene, se punkt 1.5.1. Departementet viser til at aktørene har oversikt over maksimalt tillatt biomasse på de ulike tillatelsene på lokaliteten. På bakgrunn av den omfattende journalføringsplikten på produksjonsenhetnivå legger departementet til grunn at aktørene har mulighet til å angi produksjonen av slaktet fisk som kan knyttes til grunnrenteskattepliktig matfisktillatelse og øvrige tillatelser. Ut fra disse størrelsene bør selskapene ha grunnlag for å egenfastsette både alminnelig og grunnrenteskattepliktig inntekt.

Departementet foreslår heller ingen særskilt regulering ved fordelingen av kostnader mellom ulike typer tillatelser. Departementet legger til grunn at aktørene har oversikt over fradragsberettigede kostnader som kan tilknyttes grunnrenteskattepliktig virksomhet.

Departementet ser utfordringer med nåværende rapportering, og at dette skaper ulemper ved aktørenes fastsetting og skattemyndighetenes kontrollmulighet. Departementet vil vurdere om rapporteringsplikten i akvakulturdriftsforskriften bør endres for å skape et rapporteringssystem som skiller mellom ulike typer tillatelser.

1.6.4 Inntekter og kostnader ved utleie av tillatelser

I punkt 1.5.3 er det lagt opp til at skattesubjektet for grunnrenteskatten for havbruk ved utleie av akvakulturtillatelser skal være utleieren som formelt innehar akvakulturtillatelsen. Departementet mener at inntekter og kostnader ved utleie av akvakulturtillatelser ikke skal inngå i inntektsgrunnlaget for grunnrenteskatten. Utleieren, som innehaver av tillatelsen, vil uansett være grunnrenteskattepliktig for den produksjonen som skjer i medhold av tillatelsen. Utleier av tillatelsen må i leieavtalen sikre seg at leietaker fremskaffer nødvendige opplysninger slik at utleier kan rapportere riktige opplysninger til skattemyndighetene.

1.7 Fradrag

1.7.1 Utgangspunkt for fradrag

Etter hovedregelen i skatteloven § 6-1 første ledd første punktum skal det «gis fradrag for kostnad som er pådratt for å erverve, vedlikeholde eller sikre skattepliktig inntekt.» I dette ligger det et krav om tilknytning mellom kostnaden og inntekten/inntektservervet. Grunnrenteskatten er overskuddsbasert og alle relevante kostnader med tilknytning til grunnrentevirksomheten må derfor komme til fradrag. Tilknytningskravet er grundig beskrevet og drøftet i juridisk litteratur og retts-praksis.

Som redegjort for i punktene 1.5. og 1.6, tar grunnrenteskatten på havbruk sikte på å beskatte den delen av virksomheten som utnytter fellesskapets ressurser og er et knapphetsgode, det vil si tillatelsesbegrenset tilgang til sjøressursene. For en grunnrenteskatt på havbruk må det, for å finne rett beregningsgrunnlag, gis fradrag for kostnader som har tilknytning til den grunnrenteskattepliktige virksomheten. Kostnader som pådras etter skatteavregningspunktet, skal dermed ikke fradras som en kostnad i grunnrenteskatten.

1.7.2 Driftskostnader

På samme måte som sjøfasen er bestemmende for inntektsgrunnlaget, er den også avgjørende for fradragretten i beregningen av grunnrenteskatten. Departementet fastholder forslaget om at pådratte kostnader som er knyttet til den grunnrenteskattepliktige virksomheten i sjøfasen, kan fradras i beregningen av grunnrenteinntekten. Tolkningen må gjøres med utgangspunkt i det alminnelige skatterettslige tilknytningskriteriet. Som det fremgår av lovforslaget, vil det typisk omfatte kostnader som kjøp av settefisk, fôr, forebygging og behandling av lus/sykdom, miljøtiltak, gjenfangst av rømt fisk samt røkting, som påpekt av Skattedirektoratet. Videre vil arbeidskostnader og andre personalkostnader, kostnader til vedlikehold, forsikring og administrasjon omfattes i den grad kostnadene er tilknyttet sjøfasen i havbruksvirksomheten.

Det er et mål at grunnrenteskatten skal treffe mest mulig presist. Departementet foreslår derfor at aktørens egne kostnader legges til grunn. Sjablongfradrag vil generelt medføre risiko for at skatteplikten for det enkelte skattesubjekt gir for store avvik fra selskapets reelle overskudd.

For interne transaksjoner må skattemyndighetene vurdere om interessefellesskapet kan ha påvirket den benyttede internprisen, og eventuelt foreta skjønnsfastsetting, jf. skatteloven § 13-1 og OECDs retningslinjer for internprising.

Etter departementets syn bør kostnader til forskning og utvikling som har tilknytning til grunnrenteskattepliktig virksomhet i sjøfasen, komme til fradrag i grunnrenteskatten.

1.7.3 Driftsmidler

Departementet viser til at kontantstrømprinsippet tilsier at det skal gis umiddelbart fradrag i grunnrenteskatten for investeringskostnader i sjøfasen, jf. punkt 1.7.1. Driftsmidler som kun benyttes i den skattepliktiges grunnrenteskattepliktige virksomhet, vil prinsipielt følge kontantstrømprinsippet om umiddelbart fradrag. For andre driftsmidler, som enten er anskaffet før innføringen av grunnrenteskatten eller også benyttes til annen aktivitet utenfor sjøfasen, må retten til umiddelbart fradrag vurderes opp mot andre hensyn.

I eieendomsskattelova § 4 er det en særskilt hjemmel for utskrivning av eiendomsskatt på flytende anlegg i sjø for oppdrett av fisk mv. I bestemmelsen defineres slike flytende anlegg til også å omfatte «dei fysiske installasjonane som merder, flytemodul, fôringsmaskin, fôringslagger, opphaldsrom og sanitæranlegg og liknande, samt anker, lodd og liknande til forankring».

Etter departementets syn gir eieendomsskattelova § 4 tredje ledd et godt utgangspunkt for hva som må regnes som de helt sentrale driftsmidlene i sjøfasen, som er grunnrenteskattepliktig. Departementet foreslår derfor at kostnader knyttet til disse driftsmidlene fradragsføres i det inntektsåret investeringen aktiveres i alminnelig inntekt, det vil si det året kostnaden pådras. Tilsvarende gjelder andre fysiske innretninger knyttet til anlegget som utelukkende er til bruk i den grunnrenteskattepliktiges virksomhet etter § 19-1.

Driftsmidler med delvis tilknytning til sjøfasen

Etter departementets vurdering må fradragsreglene for driftsmidler skille mellom driftsmidler som kun benyttes i den grunnrenteskattepliktige sjøfasen, og øvrige driftsmidler med delvis tilknytning som innsatsfaktorer til sjøfasen. Departementet foreslår at driftsmidler, med en delvis tilknytning som innsatsfaktorer til sjøfasen, kan fradragsføres i grunnrenteinntekten etter de alminnelige avskrivningsreglene i skatteloven i tilfeller der driftsmidlene eies direkte av det grunnrenteskattepliktige selskapet. Dersom det grunnrenteskattepliktige selskapet benytter driftsmiddelet delvis som innsatsfaktor i egen grunnrenteskattepliktig virksomhet og delvis til å produsere for salg eksternt, eksempelvis eksternt salg av settefisk, må avskrivningen i grunnrenteskatten avgrenses, som beskrevet i punkt 1.7.4. Selskapet vil alternativt ha mulighet til å fradragsføre en markedsmessig internpris hvis konsernet heller organiseres slik at innsatsfaktoren leveres fra et annet, ikke-grunnrenteskattepliktig selskap i konsernet.

Behandling av allerede gjennomførte investeringer

Departementet fastholder høringsforslaget og at det gis fradrag for skattemessige avskrivninger for restverdien av historiske investeringer i grunnlaget for grunnrenteskatten for avskrivbare driftsmidler som benyttes i den grunnrenteskattepliktige virksomheten. Driftsmidlene kan avskrives i tråd med alminnelige avskrivningsregler.

Driftsmidler overdratt fra andre selskap i konsernet

I utgangspunktet kan driftsmidler som foreslått i skatteloven § 19-6 første ledd bokstav c fradras umiddelbart i grunnrenteinntekten, mens eksisterende driftsmidler i selskapet skal avskrives for restverdien. Denne ulike behandlingen kan gi insentiver til å skille ut tillatelsen i et eget selskap, som dermed blir grunnrenteskattepliktig fra ikrafttredelsestidspunktet. Departementet foreslår at ved konserninternt kjøp av eksisterende driftsmidler skal den skattemessige inngangsverdien for kjøper settes lik skattemessig restverdi på tidspunktet for overdragelsen. Det innebærer videre at restverdien av driftsmidlene vil være gjenstand for avskrivninger i kjøpers grunnrenteskatt, og ikke fradragsføres umiddelbart. Også selskap i interessefelleskap, men som ikke inngår i samme konsern, kan foreta lignende transaksjoner.

Driftsmidler fra utviklingstillatelser

Et særskilt spørsmål ved konvertering av utviklingstillatelser er behandlingen av driftsmidler utviklet under utviklingstillatelsen og eventuell fradragsrett. Departementet foreslår at kostnader for driftsmidler som er et resultat av utviklingstillatelser, ikke kommer til fradrag i grunnrenteinntekten.

1.7.4 Fordeling av fradrag ved virksomhet innenfor og utenfor virkeområdet

Departementet fastholder forslaget om tilsvarende fordelingsregler som i kraftbeskatningen for kostnader som er til nytte både i grunnrenteskattepliktig havbruksvirksomhet og annen virksomhet den skattepliktige driver. Kostnadene skal fordeles på en måte som er egnet til å gi samsvar mellom kostnadsandel og nytte for hver aktivitet, slik som i grunnrenteskatten på vannkraft.

1.7.5 Salgs- og markedsføringskostnader

Departementet viser til at skatteavregningspunktet skal være ved merdkanten. Aktiviteter som øker verdien av fisken etter dette punktet, skal ikke inngå i grunnrenteskattepliktig inntekt. Verdiøkningen etter dette punktet skal derfor ikke skatlegges. På denne bakgrunn foreslår departementet at salgs- og markedsføringskostnader ikke kommer til fradrag i grunnrenteinntekten.

1.7.6 Finanskostnader, utsatt betaling og leasing

Departementet fastholder at det ikke gis fradrag i grunnrenteskatten for kostnadene ved gjeldsfinansiering. Fradrag for rentekostnader har ingen faglig begrunnelse når det gis direkte fradrag for investeringskostnader, også for investeringer som er finansiert med gjeld. Det samme prinsippet gjør seg gjeldende for rentekostnader ved utsatt betaling. Departementet foreslår derfor at det ikke gis fradrag for rentekostnader ved kjøp eller leie der betalinger utsettes ut over ordinære forretningsvilkår mellom uavhengige parter.

I tilfeller der leietager anses som skattemessig eier av leasinggjenstanden, foreslår departementet at kjøpesummen i grunnrenteskatten for leietager fastsettes lik kostprisen/markedsverdien av driftsmiddelet eksklusiv rentekostnader.

1.7.7 Skatter og avgifter mv.

Departementet fastholder at eiendomsskatt på oppdrettsanlegg i sjø skal komme til fradrag i grunnrenteinntekten for havbruksvirksomhet. Ettersom forskningsavgiften kan anses for å bidra til videreutvikling av næringen, og derfor ha sammenheng med havbruksvirksomheten, fastholder departementet at det gis fradrag for denne avgiften i grunnrenteinntekten. Departementet fastholder også at det ikke gis fradrag for markedsavgiften i grunnrenteinntekten.

1.7.8 Ytelser til kommuner og lokalsamfunn

Departementet mener ytelser til kommuner og lokalsamfunn ikke skal fradragsføres i grunnrenteskatten for havbruk. I denne sammenheng vises det til at kommunesektoren i forslaget tilgodeses ved at de skal få halvparten av provenyet fra grunnrenteskatten via produksjonsavgiften, en økt andel av inntekter ved salg av ny tillatelseskapasitet og en eventuell ekstrabevilgning til kommunesektoren. Havbrukskommuner har også mulighet til å få inntekter ved å skrive ut eiendomsskatt på flytende oppdrettsanlegg.

1.7.9 Fradrag for kostnader ved kjøp av tillatelser

I høringsnotatet fastholdt departementet det prinsipielle synet slik det ble uttrykt av flertallet i Havbruksskatteutvalget. Det anbefalte at det ikke bør gis fradrag i grunnrenteskatten for vederlag for tillatelser tildelt før auksjonen i 2018. Departementet fastholder at det ikke gis fradrag for verdien av tillatelsene ettersom disse representerer selve grunnrenten i næringen.

Departementet ser likevel at kapasiteten som ble kjøpt på auksjonene i 2018 og 2020, samt fastpristildelingen i 2020, står i en særstilling, gitt departementets varsel i forkant. Departementet foreslår derfor et sjablongfradrag for kapasitet kjøpt fra staten i disse tildelingene. Fradraget settes sjablongmessig til 40 pst. av faktisk innbetalt vederlag til staten fordelt over fem år med et likt beløp. Siden det ikke er tilsvarende fradrag i grunnrenterelatert selskapsskatt, vil fradragsbeløpet teknisk nedjusteres med skattesatsen på alminnelig inntekt slik at fradraget skjer mot den effektive grunnrenteskattesatsen på 35 pst.

Ved fremtidige tildelinger vil aktørene ta hensyn til grunnrenteskatten i sine bud ved å nedjustere sin betalingsvillighet for nye tillatelser. Dermed kan innføringen av en grunnrenteskatt isolert sett ha en prisdempende effekt på fremtidige auksjoner. Departementet foreslår at konverteringsvederlaget ikke kan trekkes fra i grunnlaget for grunnrenteskatt.

1.7.10 Bunnfradrag

Departementet fastholder forslaget om et bunnfradrag og foreslår at det settes til 70 mill. kroner. Siden det ikke er tilsvarende fradrag i grunnrenterelatert selskapsskatt, vil fradragsbeløpet teknisk nedjusteres med skattesatsen på alminnelig inntekt slik at fradraget skjer mot den

effektive grunnrenteskattesatsen på 35 pst. Bunnfradraget kan kun komme til fradrag én gang på konsernnivå slik det er definert i § 19-3. Det er behov for en fordelingsregel når et konsern med flere selskaper, som hver innehar matfisktillatelse, samlet skal ha ett bunnfradrag for konsernet. Departementet foreslår at bunnfradraget i konsernet, jf. § 19-3, fordeles til hvert av selskapene som innehar matfisktillatelse ut fra det enkelte selskapets maksimale tillatte biomasse (MTB).

Bunnfradrag kan bare fradragsføres i positiv grunnrenteinntekt og etter at eventuell fremført negativ grunnrenteinntekt fra tidligere år er utnyttet og negativ og positiv grunnrenteinntekt for konsernselskap eventuelt er samordnet. Ubenyttet bunnfradrag kan ikke fremføres, og ubenyttet bunnfradrag i et selskap kan ikke overføres eller samordnes med grunnrenteinntekt i et annet selskap i konsernet.

Departementet legger til grunn at bunnfradraget ikke er i strid med prinsippet om at skatter skal være «allmenne» eller EØS-avtalen.

1.8 Realisasjon av driftsmiddel og kontinuitetsoverdragelse

Realisasjon av driftsmiddel

Departementet fastholder forslaget om at gevinst ved realisasjon av driftsmiddel som fradragsføres umiddelbart i grunnrenteskatten, jf. punkt 1.7.3 og forslag til § 19-6 første ledd bokstav c, skal føres til inntekt i grunnlaget for grunnrenteskatt. Det samme skal gjelde ved uttak av slike driftsmidler. For disse driftsmidlene vil den skattemessige inngangsverdien være null. Gevinsten som tilsvarende vederlaget, skal inntektsføres fullt ut i realisasjonsåret. Ved realisasjon og uttak av driftsmidler som skal avskrives også i grunnrenteskatten, foreslår departementet at de alminnelige reglene om inntektsføring i skatteloven kapittel 14 får anvendelse. For avskrivbare driftsmidler som benyttes delvis i egen grunnrenteskattepliktig virksomhet og delvis i annen virksomhet, må gevinsten eller tapet fordeles mellom grunnlaget for grunnrenteskatt og alminnelig inntekt i henhold til nytte.

Departementet ser at det også kan være driftsmidler i havbruksvirksomheten som ikke saldoavskrives, men som bør være omfattet av bestemmelsen om realisasjon av driftsmiddel. Departementet vil derfor presisere at forslaget til § 19-5 og § 19-6 får anvendelse på samtlige driftsmidler tilknyttet grunnrenteskattepliktig virksomhet. Unntaket er, som foreslått i høringsnotatet, at gevinst eller tap ved realisasjon av enkeltstående akvakulturtillatelser ikke inngår i grunnlaget for grunnrenteskatt, ettersom tillatelsene er opphavet til grunnrenten.

Kontinuitetsoverdragelse

Eierskifte av havbruksanlegg i form av salg av aksjer eller andeler i eierselskapet kan skje til skattemessig kontinuitet i medhold av de alminnelige reglene i skatteloven kapittel 11, jf. særlig § 11-7. Skatteposisjonene videreføres i havbruksselskapet, og de underliggende verdiene i havbruksselskapet blir ikke påvirket.

Av hensyn til likebehandling, og for å unngå uheldige tilpasninger, foreslår departementet at overdragelse av aksjer og andeler fortsatt behandles etter de alminnelige skattereglene, også

når selskapet driver grunnrenteskattepliktig virksomhet. Det vil si at de skattemessige posisjonene på selskapets innmat (merder, tillatelser mv.) videreføres hos overtakende selskap ved overdragelsen. Siden transaksjonen ikke endrer de skattemessige verdiene i det overdratte selskapet, vil grunnrenten uansett komme til beskatning over tid.

Departementet fastholder forslaget i høringsnotatet om å innføre et unntak ved samlet overdragelse av havbruksvirksomhet. Overdragelse anses for å skje samlet når tillatelse og driftsmidler som kan fradras umiddelbart i grunnrenteskatten, jf. forslag til skatteloven § 19-6 første ledd bokstav c, overføres sammen til én kjøper. Overtaker må videreføre de skattemessige verdiene og ervervstidspunktene for de eiendeler, rettigheter og forpliktelser som overføres. Også fremført negativ grunnrenteinntekt videreføres i det overtakende selskapet. Andre skatteposisjoner som ikke har tilknytning til bestemte eiendeler i havbruksvirksomheten, vil være i behold i det overdragende selskapet. For driftsmidler som er fradragsført direkte etter bestemmelsene om kontantstrømskatt, vil den skattemessige verdien som overtaker skal videreføre, være null.

1.9 Underskudd

En kontantstrømskatt er kjennetegnet ved at investeringskostnaden kan trekkes fra umiddelbart. Dersom grunnrenteinntekten blir negativ, kan skatteverdien enten utbetales, eller fremføres med rente. Departementet viser til at en utbetalingsordning ikke er tilpasset en løsning hvor mindre aktører skjerms gjennom et stort bunnfradrag. For selskaper som har en årlig grunnrente under bunnfradraget, ville en utbetalingsordning gitt et provenytab. I perioder med underskudd, ville selskapene fått utbetalt skatteverdien av underskuddet, mens overskuddet i senere år ville blitt skjermet fra grunnrenteskatt av bunnfradraget.

Departementet er videre enig med Skatteutvalget i at en kontantstrømskatt med store investeringsfradrag i en tidlig fase vil være sårbar for tilpasninger. Behovet for å vurdere særskatteregimet opp mot eventuelle tilpasninger gjennom internprising ville blitt forsterket. En eventuell utbetalingsordning måtte baseres på skattepliktiges egen skattefastsetting, mens kontroll ofte ville vært praktisk mulig først på et senere tidspunkt. Med en utbetalingsordning ville det dermed særlig i startfasen være økt risiko for feilaktige utbetalinger, som i seg selv innebærer en risiko for manglende tilbakebetaling til staten.

Departementet understreker at selskapene med fremføring av underskudd med rente vil ha sikkerhet for verdiene av fradragene. Negativ grunnrenteinntekt vil komme til fradrag i positiv beregnet grunnrenteinntekt senere år. Videre vil skatteverdien av eventuell negativ grunnrenteinntekt utbetales dersom selskapet opphører med grunnrenteskattepliktig virksomhet. Departementet vil vurdere hvordan et opphørskrav skal kunne pantsettes. Med disse forslagene vil fremføring av underskudd med rentetillegg være likeverdig med en utbetalingsordning i nåverdi. Etersom skattyter har sikkerhet for verdiene av underskudd, foreslår departementet at renten for fremføring av underskudd baseres på en risikofri rente.

Departementet åpner for samordning av grunnrenteinntekt for aksjeselskap og likestilte selskap/sammenslutninger, også over flere inntektsperioder dersom grunnrenteinntekten blir negativ.

1.10 Fradrag i fastsatt skatt

Departementet fastholder forslaget i høringsnotatet om at produksjonsavgiften ikke kan kreves fradratt i alminnelig inntekt, men at den heller kan trekkes fra krone for krone i fastsatt grunnrenteskatt. Det foreslås også at eventuell ubenyttet produksjonsavgift til fratrekk i fastsatt grunnrenteinntekt i et selskap i et konsern kan komme til fratrekk i fastsatt grunnrenteskatt i et annet selskap i konsernet. Departementet foreslår at fradrag for produksjonsavgift bare kan fradragføres i årets fastsatte grunnrenteskatt, det vil si uten fremføringsadgang. Dette vil fjerne mulighetene for overdragelse av denne skatteposisjonen og forhindre oppbygging av betydelige posisjoner av ubenyttet fratrekk for fremført produksjonsavgift.

Forslag til lov om endringer i skatteloven

I

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 4-12 syvende ledd, nytt annet punktum skal lyde:

Dette gjelder likevel ikke for akvakulturtillatelser, jf. § 4-17 tredje ledd.

§ 4-17 annet ledd skal lyde:

(2) Driftsmidler, unntatt eiendom som nevnt i skatteloven § 4-10 tredje og syvende ledd og akvakulturtillatelser, verdsettes til 70 pst. av skattemessig formuesverdi.

§ 4-17, nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Akvakulturtillatelser verdsettes til 50 pst. av omsetningsverdien.

§ 4-19, første ledd, bokstav c skal lyde:

c. § 4-17 annet og tredje ledd,

§ 4-19, nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Ved beregning av verdien av ikke-børsnotert aksje etter § 4-12, annet og tredje ledd og andel i selskap med deltakerfastsetting etter § 4-40, hvor selskapet eier akvakulturtillatelser som verdsettes etter § 4-17, tredje ledd, skal den delen av selskapets gjeld som svarer til forholdet mellom formuesverdien av akvakulturtillatelsen og formuesverdien av selskapets øvrige eiendeler, verdsettes med 50 pst.

§ 4-40, tredje punktum skal lyde:

Dette gjelder likevel ikke for akvakulturtillatelser, jf. § 4-17 tredje ledd.

Nåværende tredje punktum blir nytt fjerde punktum.

§ 9-3 syvende ledd nytt annet punktum skal lyde:

(7) Gevinst ved samlet realisasjon av særskilte driftsmidler i kraftanlegg som nevnt i § 18-6 første ledd og fallrettigheter eller andel i slike, er unntatt fra skatteplikt dersom overtaker viderefører de skattemessige verdiene og ervervstidspunktene for eiendeler, rettigheter og forpliktelser som overføres. *Det samme gjelder ved samlet realisasjon av driftsmidler som nevnt i § 19-6 første ledd bokstav c og akvakulturtillatelse som nevnt i § 19-1 for grunnrenteskattepliktig havbruksvirksomhet.*

Nytt kapittel 19 skal lyde:

Kapittel 19. Særregler ved skattlegging av havbruksvirksomhet

§ 19-1 Anvendelsesområde

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder for skattlegging av grunnrenteinntekt fra virksomhet basert på tilatelse som nevnt i akvakulturloven §§ 6 og 7, jf. § 4, jf. laksetildelingsforskriften kapittel 3.

§ 19-2 Skattesubjekt

Innehaver av akvakulturtilatelse som nevnt i § 19-1 skal svare grunnrenteskatt til staten etter reglene i dette kapitlet. Dette gjelder selv om innehaveren har leid ut tillatelsen etter akvakulturloven § 19 tredje ledd.

§ 19-3 Definisjoner

I dette kapitlet gjelder følgende definisjoner:

- a. Et morselskap utgjør sammen med ett eller flere datterselskap et konsern.
- b. Et foretak er et morselskap hvis det på grunn av avtale eller som eier av aksjer eller andeler har bestemmende innflytelse over et annet foretak. Det andre foretaket anses som datterselskap. Der som ett konsernselskap eller flere konsernselskaper sammen har bestemmende innflytelse over et annet foretak, anses også dette foretaket som et datterselskap.
- c. Dersom en personlig eier, alene eller sammen med nærstående, har bestemmende innflytelse over to eller flere foretak eller morselskap, skal disse foretakene og deres datterselskap også anses som et konsern.
- d. En personlig eier eller et foretak skal alltid anses å ha bestemmende innflytelse hvis personen eller foretaket eier så mange aksjer eller andeler i et foretak at de representerer flertallet av stemmene i det andre foretaket, eller hvis personen eller foretaket har rett til å velge eller avsette et flertall av medlemmene i det andre foretakets styre. Ved beregningen av stemmerettigheter og rettigheter til å velge eller avsette styremedlemmer skal rettigheter som morselskapet og morselskapets datterselskap har, regnes med. Det samme gjelder rettigheter som innehas av noen som handler i eget navn, men for morselskapets eller et datterselskaps regning.
- e. Som noens nærstående menes:
 1. ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold;
 2. slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken;
 3. slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt i nr. 1 og nr. 2;
 4. ektefelle til, og en person som bor sammen i ekteskapsliknende forhold med, noen som er nevnt i nr. 2 og 3;
 5. foretak der vedkommende selv eller noen som er nevnt i nr. 1 til 4, har slik bestemmende innflytelse som nevnt i bokstav d.

§ 19-4 Fastsettelse av grunnrenteskatt

(1) Skattepliktig grunnrenteinntekt beregnes på følgende måte:

- a. Til fradrag i samlet årlig brutto inntekt fastsatt etter § 19-5 kommer kostnader etter § 19-6 og fremført negativ grunnrenteinntekt fra tidligere år, jf. § 19-7 annet ledd. Negativ grunnrenteinntekt i et tidligere år skal fradras i sin helhet før det gis fradrag for negativ grunnrenteinntekt i et senere år.
- b. I beregningsgrunnlaget etter bokstav a kan negativ og positiv grunnrenteinntekt samordnes som beskrevet i § 19-7 første ledd.
- c. I beregningsgrunnlaget etter bokstav a og b kan det trekkes fra et bunnfradrag som beskrevet i § 19-8.

(2) Grunnrenteskatt på skattepliktig grunnrenteinntekt fastsettes etter første ledd og en sats som for det enkelte år vedtas av Stortinget.

(3) I fastsatt grunnrenteskatt etter annet ledd kan produksjonavgiften trekkes fra som beskrevet i § 19-9.

§ 19-5 Brutto inntekt og skatteavregningspriser

(1) I samlet årlig brutto inntekt inngår følgende:

- a. Årlige brutto inntekter av salg av laks, ørret og regnbueørret. Brutto inntekt i forrige punktum settes til markedsverdien ved merdkanten av solgt laks, ørret og regnbueørret multiplisert med slaktevolum.
- b. Inntekt fra salg av levende fisk i sjøfasen.
- c. Gevinst ved realisasjon og uttak av driftsmiddel som benyttes i den grunnrenteskattepliktige virksomheten. For driftsmidler som nevnt i § 19-6 bokstav c inntektsføres gevinsten i realisasjonsåret. For øvrige driftsmidler tidfestes gevinsten etter reglene i kapittel 14, og gevinsten fordeles i henhold til vurderingen i annet ledd, i det foregående inntektsåret. Ved samlet realisasjon av havbruksvirksomhet gjelder § 9-3 syvende ledd.

(2) Inntekter vunnet også ved virksomhet som ikke er skattepliktig etter dette kapitlet, skal fordeles på en måte som er egnet til å gi samsvar mellom inntektsandel og nytte for hver virksomhet.

§ 19-6 Fradragsberettigede kostnader

(1) I brutto inntekt fastsatt etter § 19-5 kommer følgende kostnader til fradrag:

- a. Pådratte driftskostnader som regulært følger av havbruksproduksjonen, herunder kostnader til innkjøp eller produksjon av settefisk, fôr, røkting, forebygging og behandling av sykdommer o.l., arbeidskostnader og andre personalkostnader, kostnader til vedlikehold, forsikring og administrasjon.
- b. Vederlag for kjøp av levende fisk i sjøfasen.
- c. Inntektsårets kostnader knyttet til flytende oppdrettsanlegg i sjø, som ellers er aktiveringspliktige, kan fradras det året kostnadene pådras. Til slikt anlegg regnes fysiske installasjoner som merder, flytemodul, fôringsmaskin, fôringslager, oppholdsrom, sanitæranlegg og lignende, samt anker, lodd og lignende til forankring, og andre fysiske innretninger knyttet til anlegget som utelukkende er til bruk i den grunnrenteskattepliktiges virksomhet etter § 19-1. Dette gjelder likevel ikke slike driftsmidler som nevnt i dette ledd bokstav f.
- d. Årets avskrivning av driftsmidler som ikke inngår i bokstav c, til bruk i den grunnrenteskattepliktiges virksomhet etter § 19-1, kan fradras i grunnrenteinntekten etter skattelovens alminnelige regler når de helt eller delvis benyttes som innsatsfaktor i grunnrentevirksomheten.
- e. Årets avskrivning av skattemessig gjenstående verdi på driftsmiddel som nevnt i bokstav c anskaffet før 1. januar 2023, skal fradras etter reglene i kapittel 14. Det gis likevel ikke fradrag for avskrivning av tidsbegrenset akvakulturtilatelse.
- f. Årets avskrivning på driftsmiddel som er overdratt til skattyter etter § 19-2 fra selskap som nevnt i § 19-3. Årets avskrivning fastsettes med utgangspunkt i det overdragende selskapets skattemessige verdier på de overdratte driftsmidlene på overdragelsestidspunktet. Driftsmidlene avskrives etter bokstav e.
- g. Tap ved realisasjon og uttak av driftsmiddel som benyttes i den grunnrenteskattepliktige virksomheten. Tapet tidfestes etter reglene i kapittel 14.
- h. 40 pst. av betalt vederlag for kjøp av tillatelser og kapasitet på auksjonene i 2018 og 2020 og fastpristildelingen i 2020, fordelt over årene 2023-2027 med like beløp og nedjustert med skattesatsen på alminnelig inntekt. Fradraget tilkommer den som innehar tillatelse som nevnt i første punktum for det inntektsår fradaget kan kreves.
- i. Eiendomsskatt på flytende oppdrettsanlegg i sjø, jf. eieendomsskattelova § 4 tredje ledd, og øvrig eiendomsskatt på havbruksanlegg som helt eller delvis anvendes til matfiskoppdrett av laks, ørret og regnbueørret i sjøfasen.
- j. Forskningsavgift som fastsatt i medhold av lov 7. juli 2000 nr. 68.

(2) Kostnader som etter sin art faller inn under første ledd, og som også er til nytte i virksomhet som ikke er skattepliktig etter dette kapitlet, skal fordeles på en måte som er egnet til å gi samsvar mellom kostnadsandel og nytte for hver virksomhet.

(3) En beregnet selskapsskatt for den delen av virksomheten som er grunnrenteskattepliktig fradras i grunnrenteinntekten. Skattesatsen settes til satsen for alminnelig inntekt i inntektsåret. I beregningen inngår de samme inntektsstørrelsene og kostnadsstørrelsene som inngår i grunnrenteinntekten. Utgifter til driftsmidler som fradras etter første ledd bokstav c skal likevel avskrives etter skattelovens alminnelige regler i grunnlaget for beregnet selskapsskatt. Gevinst som nevnt i § 19-5 første ledd bokstav c annet punktum skal inntektsføres etter skattelovens alminnelige regler i grunnlaget for beregnet selskapsskatt. Beregnet negativ selskapsskatt fremføres til fradrag i beregnet selskapsskatt for senere inntektsår.

(4) Det gis ikke fradrag for følgende kostnader:

- a. Salgs- og markedsføringskostnader.
- b. Finanskostnader.
- c. Vederlag ved erverv av akvakulturtillatelser, unntatt for tillatelser som nevnt i første ledd bokstav h. Det gis heller ikke fradrag for vederlag ved konvertering av utviklingstillatelser.
- d. Kostnader i tilknytning til erverv av akvakulturtillatelser.
- e. Kostnader til leie av akvakulturtillatelser der det er gitt dispensasjon til leie etter akvakulturloven § 19 tredje ledd.
- f. Vederlag ved erverv av driftsmidler som er utviklet på grunnlag av skattyters utviklingstillatelse.
- g. Ytelser til kommuner, lokalsamfunn mv.

§ 19-7 Samordning og fremføring av negativ grunnrenteinntekt

(1) Dersom et aksjeselskap samt likestilt selskap og sammenslutning, jf. § 10-1 første ledd, har negativ grunnrenteinntekt etter beregningen i § 19-4 bokstav a, kan inntil hele den negative grunnrenteinntekten trekkes fra i positiv grunnrenteinntekt i et annet selskap som tilhører samme konsern etter samme bestemmelser som i § 10-4, ved utgangen av inntektsåret. Slik samordning kan likevel ikke medføre at selskapet med negativ grunnrenteinntekt får positiv grunnrenteinntekt som følge av samordningen.

(2) Dersom grunnrenteinntekten for et foretak blir negativ etter beregningen i § 19-4 bokstav a og b kan negativ grunnrenteinntekt fremføres til fradrag i senere års grunnrenteinntekt beregnet for det grunnrenteskattepliktige foretaket. Negativ grunnrenteinntekt fremføres med rente fastsatt av departementet i forskrift. Negativ grunnrenteinntekt kan ikke trekkes fra i den grunnrenteskattepliktiges øvrige inntekter.

§ 19-8 Bunnfradrag

Stortinget vedtar hvert år et bunnfradrag. Ved beregningen av grunnrenteinntekten nedjusteres bunnfradraget med skattesatsen på alminnelig inntekt. Bunnfradraget kan trekkes fra i positiv grunnrenteinntekt beregnet for inntektsåret. Bunnfradraget kan kun komme til fradrag én gang på konsernnivå, jf. § 19-3. Bunnfradrag i konsern fordeles forholdsmessig mellom selskapene med matfisktillatelser ut fra maksimalt tillatt biomasse som innehas av hvert selskap i konsernet. Ubenyttet bunnfradrag kan ikke fremføres til fradrag i fremtidig grunnrenteinntekt.

19-9 Produksjonsavgift

Produksjonsavgift på produksjon av fisk fastsatt i medhold av særavgiftsloven kan kreves fratrukket i fastsatt grunnrenteskatt til staten. Ubenyttet produksjonsavgift til fratrukk for aksjeselskap samt likestilt selskap og sammenslutning, jf. § 10-1 første ledd, kan trekkes fra i fastsatt grunnrenteskatt etter samme bestemmelser som i § 10-4, i et annet selskap som tilhører samme konsern, ved utgangen av inntektsåret. En grunnrenteskattepliktig kan ikke få negativt fastsatt grunnrenteskatt som følge av fratrukket produksjonsavgift. Produksjonsavgift som ikke kan trekkes fra i inntektsårets grunnrenteskatt, kan ikke kreves fratrukket i grunnrenteskatt i et fremtidig inntektsår. Produksjonsavgift kan ikke trekkes fra i alminnelig inntekt.

§ 19-10 Behandling av underskudd eller tap i andre inntektskilder

Underskudd eller tap i andre inntekter kan ikke trekkes fra i positiv grunnrenteinntekt beregnet etter dette kapitlet.

§ 19-11 Realisasjon eller opphør av grunnrenteskattepliktig havbruksvirksomhet

Beregningsgrunnlaget for grunnrenteinntekt ved realisasjon eller opphør av havbruksvirksomhet fastsettes på følgende måte:

- a. For overdrager skal det i realisasjonsåret beregnes grunnrenteinntekt svarende til vederlaget, fratrukket summen av skattemessig verdi av driftsmidler som benyttes i den grunnrenteskattepliktige virksomheten. Vederlag som kan henføres til akvakulturtillatelser, skal likevel ikke inngå ved fastsettingen av grunnrenteinntekten. Eventuell negativ grunnrenteinntekt til fremføring kommer til fradrag, jf. § 19-7 annet ledd.
- b. For havbruksvirksomhet som overdras til ny eier i løpet av inntektsåret, skal grunnrenteinntekt fastsettes forholdsmessig for overdrager og erverver etter den enkeltes forhold og eiertid.

- c. Dersom det ved opphør av grunnrenteskattepliktig virksomhet foreligger negativ grunnrenteinntekt, kan grunnrenteskattepliktig kreve skatteverdien utbetalt fra staten.

Nåværende kapittel 19 og 20 blir nytt kapittel 20 og 21.

II

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

§ 19-5 tredje og fjerde ledd skal lyde:

(3) Til bruk ved fastsettingen av brutto inntekt etter første ledd bokstav a kan et prisråd for havbruk, felles for flere eller for et enkelt salg, med bindende virkning fastsette en skatteavregningspris for laks, ørret og regnbueørret som produseres i henhold til akvakulturtillatelse som nevnt i § 19-1. Prisen skal svare til markedsverdien ved merdkanten av laks, ørret og regnbueørret. Departementet oppnevner medlemmer av prisrådet. Departementet kan bestemme at prisrådet ikke skal fastsette skatteavregningspriser for nærmere angitte salg og kan fastsette nærmere retningslinjer for metode som prisrådet skal følge ved fastsettingen av skatteavregningspris. Prisrådet kan ikke instrueres, verken generelt eller i enkeltsaker.

(4) Departementet kan gi forskrift til utfylling og gjennomføring av reglene i denne paragraf. Det kan gis forskrift om oppnevning og organisering av et prisråd for havbruk, prisrådets saksbehandling og vedtak. Videre kan det gis forskrift om at grunnrenteskattepliktig etter § 19-2 har opplysnings- og dokumentasjonsplikt overfor prisrådet om salgs- og avtalevilkår ved kjøp og salg av laks, ørret og regnbueørret, taushetsplikt og unntak fra taushetsplikt og deling av slike opplysninger mellom prisrådet og andre offentlige myndigheter uten hinder av taushetsplikt. Forskriften kan inneholde bestemmelser om klage- og søksmålsrett for grunnrenteskattepliktig som nevnt.

III

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2023.

Endringen under II trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2023 (Stortingets skattevedtak)

I

I Stortingets vedtak 13. desember 2022 nr. 2199 om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2023 gjøres følgende endring:

Ny § 3-4 A skal lyde:

§ 3-4 A *Skatt på grunnrenteinntekt i havbruk*

Av grunnrenteinntekt i havbruk fastsatt i medhold av skatteloven nytt kapittel 19 svares grunnrenteskatt til staten med 44,9 pst. Ved fastsetting av grunnrenteinntekt kan det kreves et bunnfradrag på 70 mill. kroner.

II

Vedtaket trer i kraft straks med virkning for inntektsåret 2023.

Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak om avgift på produksjon av fisk

I

I Stortingets vedtak 13. desember 2022 nr. 2205 om avgift på produksjon av fisk for 2023 gjøres følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra *1. juli 2023* skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med *kr 0,90* per kg produsert laks, ørret og regnbueørret.

II

Vedtaket trer i kraft med virkning fra 1. juli 2023.